

BETÆNKNING

afgivet af

Lovudvalget

vedrørende

EM 2017/123: Forslag til: Inatsisartutlov nr. XX af XX. XXX 2017 om ændring af landstingslov om vederlag m.v. til medlemmer af Inatsisartut og Naalakkersuisut m.v. (Betalt familieledsagelse i forbindelse med samlinger, pensionsordninger for medlemmer af Inatsisartut og medlemmer af Naalakkersuisut)

Afgivet til forslagens 2. behandling

Lovudvalget har under behandlingen bestået af:

Inatsisartutmedlem Debora Kleist, Inuit Ataqatigiit, fg. formand
Inatsisartutmedlem Pitsi Høegh, Siumut, udvalgssuppleant, fg. næstformand
Inatsisartutmedlem Iddimanngiu Bianco, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartutmedlem Laura Táunâjik, Siumut
Inatsisartutmedlem Per Rosing-Petersen, Partii Naleraq

1. Om forslaget

Forslaget indeholder dels en udvidelse af adgangen til Inatsisartutmedlemmers familieledsagelse i forbindelse med samlinger, dels en ændring af bestemmelserne om pensionsordninger for medlemmer af Inatsisartut og Naalakkersuisut.

1.1. Familieledsagelse

Medlemmer af Inatsisartut, som ikke bor i Nuuk, har i dag mulighed for at tage ægtefælle (eller samlever) og hjemmeboende børn med sig til Nuuk i forbindelse med Inatsisartut's samlinger, uden selv at skulle betale herfor. Landkassen betaler for billetter og indkvartering, men kun 1 gang i hvert kalenderår.

Med forslaget udvides adgangen til fri rejse og logi ved familieledsagelse under samlingerne til 2 gange årligt.

Lovudvalget har noteret sig, at formålet med denne udvidelse af retten til familieledsagelse i forbindelse med samlinger angives at være et ønske om at fremme hensyntagen i forhold til Inatsisartutmedlemmernes familieliv, og herunder ikke mindst medlemmernes børn.

Inatsisartut har normalt 2 årlige samlinger, hver af en typisk varighed på omkring 8-10 uger. Samlingerne afvikles i Nuuk, og de medlemmer, som er bosiddende uden for Nuuk, har normalt ikke mulighed for at tage hjem for at være sammen med familien undervejs i samlingen. At skulle forlade sin familie i et par måneder indebærer naturligvis afsavn, men også praktiske problemer. Reglerne om familieledsagelse skal ses i lyset heraf.

Forslagsstillers ønske om at fremme hensyntagen i forhold til Inatsisartutmedlemmernes familieliv må dog også ses i et bredere perspektiv:

De gener og ulemper, som er forbundet med samlingernes afholdelse i Nuuk, kan i praksis bevirke, at borgere, som ellers interesserer sig for politik, men som er bosiddende uden for Nuuk, afholder sig fra at stille op til valg.

Ønske om at fremme hensyntagen i forhold til Inatsisartutmedlemmernes familieliv handler således også om så vidt muligt at skabe vilkår, som gør, at borgeres villighed til at lade sig opstille til et valg til Inatsisartut ikke afhænger af, om de bor i Nuuk eller andre steder i landet, ikke afhænger af, om de har små børn eller ej, ikke afhænger af, om de er enlige eller gift.

Det handler om så vidt muligt at give alle mulighed for at deltage i demokratiet – og så vidt muligt give alle *lige* mulighed for at deltage i demokratiet.

Udvalget har noteret sig dette sigte – men også de kritiske røster, der har rejst sig i dele af befolkningen, i relation til denne del af forslaget. Udvalget har herunder noteret sig, at der i løbet af få dage er indsamlet omkring 5.000 underskrifter på en protest mod denne del af forslaget.

Hvad angår udgifterne til familieledsagelse har Lovudvalget noteret sig, at disse hidtil har været relativt begrænsede.

Landskassen havde ikke i 2016 merudgifter på indkvartering i forbindelse med familieledsagelse. Medlemmer, som ikke bor i Nuuk, indkvarteres under samlingerne i private udlejningsboliger. De medlemmer, som ikke har familie med, indkvarteres så vidt muligt i 2-rumslejligheder, mens de medlemmer, som har familie med, så vidt muligt indkvarteres i flerrumslejligheder. Inatsisartut har betalt en fast pris herfor, som har været den samme for de

store som for de mindre lejligheder. Det er imidlertid Lovudvalgets forståelse, at denne ordning aktuelt påregnes at ophøre ved udgangen af året.

Rejseudgifterne i forbindelse med familieledsagelse udgjorde i 2016 i alt 230.000 kr.

Udgifternes størrelse vil dog til enhver tid afhænge af, hvor stor en del af Inatsisartut's medlemmer, som bor uden for Nuuk, og hvor stor en husstand disse har (Ægtefælle/ samlever og hjemmeboende børn under 18 år).

Endvidere vil udgifternes størrelse afhænge af, i hvor stort omfang medlemmerne benytter sig af muligheden for familieledsagelse. Her kan faktorer som hensynet til børns skolegang og ægtefællens arbejde i praksis begrænse mulighederne for familieledsagelse.

Den merudgift, som vil være en konsekvens af den foreslåede lovændring påregnes dog at kunne afholdes inden for Inatsisartut's eksisterende bevilling.

1.2. Pensionsregler

Med forslaget ændres reglerne om pension til medlemmer af Inatsisartut og medlemmer af Naalakkersuisut.

Efter gældende regler oprettes for medlemmer af Inatsisartut og medlemmer af Naalakkersuisut en privat pensionsordning i form af en ratepension eller en livslang pension. Pensionsordningen oprettes i en pensionskasse med sæde i Grønland.

Hidtil har pensionsordningerne været oprettet i PFA Soraarnej. Imidlertid afvikles PFA Soraarnej pr. 1. januar 2018.

Ud over PFA Soraarnej findes der aktuelt kun én pensionskasse med sæde i Grønland, nemlig SISA. SISA har imidlertid ikke hidtil tilbudt individuelle, men alene kollektive pensionsordninger.

Også Grønlandsbanken og BankNordik forvalter i dag pensionsopsparinger, men er ikke omfattet af vederlagslovens gældende kriterier for pensionsordninger for medlemmer af Inatsisartut og medlemmer af Naalakkersuisut.

Afviklingen af PFA Soraarnej gør det derfor nødvendigt at ændre reglerne om pension til medlemmer af Inatsisartut og medlemmer af Naalakkersuisut.

Forslaget indebærer, at pensionsordningerne for medlemmer af Inatsisartut og medlemmer af Naalakkersuisut fremover skal oprettes *i en pensionskasse omfattet af lov om*

forsikringsvirksomhed, et livs- eller pensionsforsikringselskab, der har Finanstilsynets tilladelse til at drive forsikringsvirksomhed, eller i et pengeinstitut, der har hjemsted eller fast driftssted i Grønland og har Finanstilsynets tilladelse til at drive pengeinstitutvirksomhed her i landet. For så vidt angår pensionsordninger, der oprettes i en pensionskasse eller i et livs- eller forsikringselskab, er det således ikke et krav, at pensionskassen eller livs- eller forsikringselskabet har hjemsted eller fast driftssted i Grønland.

Dette svarer til, hvad der er fastsat i Inatsisartutlov om obligatorisk pensionsordning, som træder i kraft den 1. januar 2018.

Konkret indebærer dette, at det vil være muligt at opretholde eksisterende pensionsordninger, og at der ved oprettelse af fremtidige pensionsordninger vil kunne vælges mellem flere forskellige udbydere af pensionsordninger.

Lovforslaget indebærer samtidig, at den pensionsordning, som oprettes, ikke længere skal have form af enten en ratepension eller en livslang pension, men alternativt kan have form af en kombination heraf.

Forslaget viderefører den ordning, at medlemmer af Inatsisartut eller Naalakkersuisut, der er fyldt 50 år den dag, de indtræder i deres hverv, kan vælge at få pensionsbidraget udbetalt som almindelig skattepligtig indkomst.

Lovudvalget har noteret sig, at der under førstebehandlingen af forslaget blev spurgt til, hvad der er baggrunden for denne særregel, som har karakter af en fritagelse for indbetaling af pensionsbidrag.

Ordningen har oprindeligt baggrund i, at det på tidspunktet for den i dag gældende pensionsordnings indførelse i praksis ikke var muligt at oprette pensionsordninger for personer, der har nået eller nærmer sig pensionsalderen.

Et medlem af Inatsisartut eller Naalakkersuisut, som ved sin indtræden er fyldt 50 år, og som vælger at benytte sig af fritagelsesordningen, er imidlertid ikke dermed fritaget for pensionsopsparingsforpligtelsen i henhold til Inatsisartutloven om obligatorisk pensionsordning. Det betyder, at det pågældende medlem fra 1. januar 2018 under alle omstændigheder vil skulle indbetale 4 % af sit vederlag til en pensionsordning. Denne procentsats stiger årligt med 1 procentpoint, frem til 2024. Fra 2024 udgør den obligatoriske pensionsindbetaling 10 %.

Dette må forventes at indebære, at vederlagslovens særregel om medlemmer, som ved deres indtræden i hvervet er fyldt 50 år, efterhånden vil miste sin betydning, idet medlemmernes

interesse i at benytte vederlagslovens fritagelsesmulighed vil aftage i takt med, at pligten til at indbetale pensionsbidrag i medfør af Inatsisartutloven om obligatorisk pensionsordning udvides.

Det forekommer på den baggrund nærliggende at antage, at særreglen i vederlagsloven vil kunne forventes afskaffet ved en senere revision af vederlagsloven.

2. Lovudvalgets indstilling

Lovudvalget kan tilslutte sig den del af forslaget, som omhandler pensionsordningen, og som er nødvendiggjort af, at den hidtil benyttede pensionskasse indstiller sin virksomhed ved udgangen af året

Den del af forslaget, som omhandler familieledsagelse, har som allerede omtalt vakt betydelig modstand blandt borgerne. Partierne har lyttet. Lovudvalget har lyttet.

Et enigt Lovudvalg fremsætter på den baggrund ændringsforslag, med den virkning at den del af forslaget, som omhandler familieledsagelse, udgår.

Med disse bemærkninger overgiver Lovudvalget forslaget til 2. behandling.

Debora Kleist
Fg. formand
Inuit Ataqatigiit

Iddimangiiu Bianco
Inuit Ataqatigiit

Laura Táunâjik
Siumut

Pitsi Høegh
Siumut

Per Rosing-Petersen
Partii Naleraq